

# Setmanari de Banyolas

*Periódich d'acció católica*

Redacció y Administració:  
Carrer de Girona, Número 6 A

Banyolas, 27 de Novembre de 1910

Anuncis y comunicats á preus convencionals  
No's tornan els originals

## Pel mon polítich

Tots recordém aquell període vergonyós de la política espanyola que portà al poder al senyor Moret, del mateix modo que una onada escumosa porta en dies de temporal un suro á la platja.

Y tots recordém de quin modo fou també llenyat del poder aquell suro, ó sigui aquell home vuid, que ab la eloquència cubría sa falta d'idees y d'orientació y de voluntat.

La seva cayguda del poder fou tan desgraciada com indigne havia sigut la manera de pujarhi. Caygué, y que ni may que hi torni, cosa que no ho crech possible, perque, per mals governs que vinguin, no 'n trovarém segurament cap que, guanyantlo en desacerts, arribi á fer esborrar el desastrós recort deixat per aquell.

De quina manera pujá al poder el senyor Moret?

De la següent. Elements corromputs de la societat entraren en fermentació; aquesta fermentació fou avivada desde l'estrange per enemis d'Espanya; y aquells enemis de fora y 'ls enemis de tot ordre social que tenim á dintre foren ajudats pel célebre trust que, ab tots aquells gasos de descomposició social, inflà aquell globo que havia de portar al poder al home que menos convenia á Espanya, y més convenia als interessos de la empresa periodística que, en sa ambició, volia governar á la nació tras cortina, tinguent com á cap visible y editor responsable á un Moret disfressat de governant.

Y un cop inflat el globo ab els escrits de la premsa trusteria de «guerra á los tiranos Maura y La Cierva... y los gritos de la opinión... y los deseos de las naciones cultas... y los clamores de la Europa consciente etc. etc.», aquell globo anà pujant, pujant fins á colocar en el poder al pobre presoner del trust que havia de deslluir á Espanya de la terrible reacció.

Y aquell governant del trust, enlluernat ab les insensades que aquest li dedicava, y sentintse alabat pels revolucionaris, no sabia lo que li passava de content y's creya l'home indispensable, no comprenquent que estava presoner y subjectat á la més vergonyosa tutela.

Qual tutela hauria sigut cada dia més fortá y ruinosa afins que ell, hauria entregat á n'els revolucionaris, junt ab el govern, la Nació en-

tera y aquests, molt agrehits, li haurian concedit el títol de Europehisador d'Espanya.

Sort que l'instint de conservació, que moltes vegades inspira més que 'ls grans ideals patriòtics, féu obrir els ulls als principals del partit liberal, els quals, ab gran disgust dels revolucionaris y del trust, tregueren del poder aquell governant funest.

Desde allavars afins are han passat coses en la política que convé ficsarhi l'atenció per les ensenyances que entranyan.

A la nació vehina, Portugal, hem vist á un Gobern que, á semblantse de lo que feya en Moret, compartia molt amigablement el poder ab els revolucionaris y tenia tals virtuts de flexibilitat, condescendència y fraternitat democràtica, que arribá fins al extrem de tancar els ulls, per no veurer y tenir que castigar als que havian assassinat al Rey y al Príncep de la Corona.

Era aquell un govern modelo y á la europea y del tot conforme á les màximes que 'ls Mentors del trust havian donat al nostre desgraciat Telemach.

Y com allí no hi hagué ningú que tragés prompte del poder el tal govern, vingué lo que irremissiblement havia de venir, ó sigui, que 'ls revolucionaris se quedaren totalment ab el poder que fins allavars sols tenían á mijos y feren igual, completament igual que lo que pensaven fer els d'aquí.

Durant aquest temps hem vist també com en altre nació vehina, França, un governant socialista y d'antecedents revolucionaris, al trovarse primerament ab l'aument cada dia creixent d'apatzes y després ab la vaga general y revolucionaria dels carrilaires, mostra tals actes d'energia, invoca ab tanta entresa els principis fonamentals del ordre social, dona disposicions tan series (que difficultat les havrà donat el General Franco á Portugal y el Sr. Maura á Espanya) y 's presenta á les corts ab tal arrogància de dictador, que admira á tot el mon; y, quan semblava que al obrar aixís havia de fracassar y rebrer els anatemas de la Europa conscient, (segons venen pronosticant cada dia en contra de tots els governants serios les nostres cotorres del periodisme) ens trovem ab la sorpresa de que aquell dictador es aplaudit frenèticament en un parlament d'homes que havian patrocinat totes les idees dissolvents; y, en lloc de caurer, s'arrela en la opinió y s'affirma considerablement el poder.

Y, durant aquest temps un altre polítich

(quest es de casa nostra) que havia fet també les seves excursionetes radicals ab gran gust de 'ls elements dissolvents de València, Barcelona y altres parts, ve á ocupar el poder, al deixarlo el senyor Moret.

Com era la primera vegada d'ocuparlo, la opinió sensata s'el mirava com una incògnita. Més tots hem pogut observar que, aixís com les debilitats y vacilacions dels seus primers actes devant dels revolucionaris teyan témer que fracassaria igual que 'l seu antecessor; en canvi, desde l'moment que, escollint les llissons de energia conservadora que desde França li ha tingut que donar un governant socialista, s'ha decidit á cambiar de tática y á parlar un xich á l'istil d'aquell en favor de l'ordre y la disciplina y del respecte á les lleys, tots l'hem vist afirmarse considerablement en el poder y conquistarse la quefatura del partit liberal que 'l senyor Moret havia llenyat per la finestra.

Y no es que la verdadera opinió, la sensata, la dels elements conscients, estigui satisfecha del govern del Sr. Canalejas ni molt menos. Ans al contrari, l'ha combatut y ha fet molt bé, y' combatrà ab més energia si no modifica les tendences que vol donar als projectes de ley d'associacions y d'ensenyansa. Pero, aquesta opinió conscient, sens olvidar tot això, s'el mira, n'obstant, ab certa benevolència, ben diferente per cert de la gran indignació que li havian produhit els actes del inepta Moret.

Si bé hi ha moltes maneres de conspirar, per escalar el poder, no hi ha, en canvi, més que una manera de governar. Governar vol dir fer obra constructiva, positiva, basada en mantenir l'ordre, fer cumplir les lleys y orientar-se pel camí de la veritat y del bé. Y aixís els politichs que antes d'ocupar el poder han fet més ó menos obra dissolvent, tenen que cambiar per forsa al ocuparlo, mal hagin sigut socialistes ó anarquistes, si no volen fracassar.

Avuy que les nacions se troven desguicades per un desbordament de llibertat ó llibertinatje, y senten sobre seu l'opresió dels grans despotismes que aquesta mateixa falsa llibertat va engendrant, un instint de conservació les porta á desitjar governants d'enteresa y energia.

Y quan aquesta falsa llibertat arriba á comourer de tal manera els fonaments del ordre social que s'introdueix una corrent d'anarquia, allavars els pobles aclaman al primer dictador que's presenta á llibertarlos.

## PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Banyolas: . . . . . 1'00 pta. tin estre.  
A fora: . . . . . 1'25 »  
Número solt: 10 céntims.

Les cròniques que llegim de França ens diuen que allí tenen set d'un dictador. Això explica l'exit de Briant al presentarse ab espirit de tal.

Y Espanya ¿qué es lo que desitja? ¡Ah! Espanya no ho sab gaire lo que vol, perque, desdes que ha volgut renir ab l'història y olvidar ses glories, y sa grandesa y sa tradició y sa cultura que civilisa mitj mon.... desde que ha perdut la conciencia de si mateixa, ó millor, desde que ha perdut els bons, va buscant les esquelles per aquells mons de Deu de les nacions cultes. Sembla que are en l'actitud del Sr. Briant ha trovat el nostre govern una de les esquelles que buscava. Y al ferla sonar sembla ha comprés que no's pot governar compartint el poder ab empreses periodístiques ni ab els revolucionaris.

## La premsa calumniadora

A hores d'ara nostres llegidors hauran vist el fallo favorable dels facultatius y poble de Barcelona tornant per la fama de les religioses de Sta. Isabel, malgrat la propaganda de mala ley feta per «El Progreso», «El Diluvio» y «El Poble Català».

La campanya que en defensa d'aquelles Monges ha fet nostre estimat collega «Correo Catalán» perseguint sents descans y posant en la picota als vils calumniadors ha exitat les simpaties y admiració de totes les personnes honradas de Barcelona y fora d'ella.

Aixís com el «Correo Catalán» ha desenmascarat á la premsa columniadora de Barcelona, el «Noticiero Extremeño» y el «Correo de Andalucía» han fet lo mateix ab la de Madrid que 's dedicava á difamar á les inocentes Religioses perseguides á Portugal pels revolucionaris.

Vegis ab quina energia el «Noticiero Extremeño» fueteja á aquesta premsa asquerosa:

«Canallesca, ruïn, infame, estos son los primeros calificativos que á cualquier

persona de dignidad y honradez se le vienen á la boca al juzgar la campaña que «El Liberal», «El Imparcial», «Heraldo», «El País», «España Nueva» y sus corifeos de provincias han hecho contra las virtuosas religiosas de Lisboa. Han estampado en sus páginas calumnias indignas de personas decentes.

¿Qué nuestro lenguage es fuerte? ¿Y para cuando vamos á dejar el anatema que merecen esos papeluchos asquerosos indignos de entrar en ninguna casa honrada?

Cuando las calumnias son de tal consideración, de tal enormidad que roban la honra á las personas, ¿qué honra van á tener ni á que honra tienen derecho los que las emplean?

Hablamos así porque debemos hacerlo y porqué pregonamos muy alto y retamos á que se nos pruebe lo contrario, que el que calumnia y no prueba lo que dice no tiene honor. Lo dicho, dicho.

El «trust» ha propagado en estos días telegramas bochornosos para las religiosas de Lisboa. Ha atacado á la honra de esas religiosas.

Pues bien: «El Correo de Andalucía» ha apostado á «El Liberal» mil duros á que es una calumnia todo lo que ha dicho y «El Liberal» ha rehuído. «El Liberal» no acepta. Queda calificado.

Les asquerositats de prempsa difamadora y la enteresa y energía ab que es combatuda per la bona prempsa ensenyen una vegada més la obligació que tenen les persones honradas de protegir aquesta per salvar á la ignorancia de les miserables calumnies de aquella.

Els catòlichs que, després de les exortacions dels Sumos Pontífices y després de lo que veuen diariament ab sos propis ulls, no's decideixen á protegir la bona prempsa en general y d'un modo especial la local, arma avuy la més poderosa per combatre el mal en tots els terrenos, no tenen pas dret á esser considerats com á bons catòlichs. Si un fill, al veurer que uns insultan y maltractan á sa mare y altres la defensen, permaneixés indiferent entre lo que fan uns y altres, seria un mal fill, un fill indigne. Donchs un catòlic que no volgui protegir á la bona prempsa que defensa á sa mare la Iglesia ¿que serà?

## LA CARPA

IV.

Las CARPAS que desde principios de octubre cesan casi por completo de alimentarse aletargándose en el fondo de los estanques para pasar en ellos la estación invernal, hâse observado que en estas circunstancias, disminuyen en su peso del 2 á 3 por ciento. En Alemania que la cría de la carpa ha llegado al más alto grado de perfección debido á la aplicación razonada de todos los medios zootécnicos, entretienen á las carpas destinadas al consumo, en viveros llamados de invierno, que construidos de madera ú obra no les permiten hundirse en el lodo, ni aletargarse, conservando de esta manera, las buenas cualidades de su carne.

La carpa abundantemente alimentada au-

menta rápidamente en peso, pero su nacimiento solo se obtiene durante los meses de verano cuando la temperatura del agua oscila de 18 a 26 grados centígrados.

Según Horack el crecimiento anual es del modo siguiente: mayo en un 10 por 100; junio 30 por 100; julio 35; agosto 20; septiembre 5 por 100. Desde octubre la carpa cesa de crecer, cae en el letargo y ya no toma, como hemos dicho, alimento alguno.

Por otra parte el crecimiento de la carpa es extremadamente variable, según las variedades de la especie, la naturaleza de las aguas y principalmente la calidad del fondo de los ríos, estanques, lagos etc. en donde se cría. Es generalmente mucho más rápido en las aguas estancadas que en las corrientes y sobre todo en las que más se calientan en verano, en virtud de hallar en ellas una superabundancia de alimentación.

Mr. Peupion establece sobre el desarrollo de la carpa y condiciones de estanques tres categorías:

### Estanques de primer orden

1. <sup>er</sup> año —	25 grms. de peso, término medio
2. <sup>o</sup> » —	130 » á 140 gramos.
3. <sup>o</sup> » —	600 » á 750 »
4. <sup>o</sup> » —	800 » á 1'250 »
5. <sup>o</sup> » —	1,800 » á 2,300 »
6. <sup>o</sup> » —	3,700 » á 4,200 »
7. <sup>o</sup> » —	6,100 » á 7 kilogramos.

### Estanques de segundo orden

1. <sup>er</sup> año —	18 gramos
2. <sup>o</sup> » —	80 »
3. <sup>o</sup> » —	500 »
4. <sup>o</sup> » —	750 » á 800 gramos
5. <sup>o</sup> » —	1'200 » á 1,500 »
6. <sup>o</sup> » —	2'500 » á 3 Kilogramos
7. <sup>o</sup> » —	4,600 » á 5 Kls. 200 gms.

### Estanques de tercer orden

1. <sup>er</sup> año —	12 gramos
2. <sup>o</sup> » —	67 »
3. <sup>o</sup> » —	400 »
4. <sup>o</sup> » —	500 » á 600 gramos
5. <sup>o</sup> » —	800 » á 850 »
6. <sup>o</sup> » —	1 kilo 600 gmos. á 1 kilo 800 gmos.
7. <sup>o</sup> » —	3 kilogramos á 3 kilos 400 gramos.

A parte de estas observaciones y como acontece en todos los peces, la carpa es susceptible de adquirir desarrollos extraordinarios segun los países.

Paz Graells dice que en España el tamaño regular de las carpas que puebla las aguas de la Península tiene de 1 á 2 pies de longitud con un peso de 1 á 6 libras Walter que en los ríos de Francia son de 8 á 10 libras.

En Hungría, en Croacia y en otras partes de Europa meridional, se pescan de 30 á 40 libras y de mas de un metro de longitud.

Mr. Hessel, hábil criador de carpas de Offembourg, (Gran ducado de Baden) que fué llamado desde América por la Comisión federal de pesquerías, para dirigir los primeros ensayos de aclimatación de la carpa en los Estados Unidos, enciona que durante la guerra de Oriente en 1853, un oficial del ejército francés, tuvo ocasión de matar con un tiro, en el Danubio cerca Widdin, una carpa que pesaba 67 libras. Algunos escamos de este ejemplar monstruoso, conservados por Mr. Hessel median 47 m. m. de diámetro.

Mr. Bruns asegura que en 1840 se pescaron en Lehnshahn, en el Hostein del Norte, dos carpas de 42 y 55 libras respectivamente y otra de 75 en el Savanensee, propiedad del conde de Schulenburg Licherose.

En el lago de Zug (Suiza) se han pescado, asimismo, carpas de 45 kilos y en París es frecuente verlas en el mercado de mas de 9 kilogramos.

En cuanto á la longevidad extraordinaria que se atribuyen á algunos ejemplares de las carpas es pura fábula. Es creencia general, di-

ce Blanchard, que este pez vive muchos años y aun siglos, así se dice que en los lagos de los jardines reales de Charlottenburg, cerca Berlín, y en los estanques en Fontainebleau, de Chantilly y otras residencias existen carpas de dos siglos; cuando se pretende comprobar la exactitud de estas noticias se reconoce enseguida que están faltas de fundamento por completo. La duración de la vida de la carpa libre es de unos 12 á 15 años, pudiendo alcanzar algunos mas, viviendo en domesticidad. No son necesarios muchos años para que la carpa alcance un gran desarrollo, basta que este pez esté en condiciones favorables, de aclimatación, agua apropiada y alimentación abundante para conseguirlo. Hace algunos años al vaciar una de las piezas de agua de los dominios del duque de Oldembourg (Alemania del Norte) se hallaron dos soberbias carpas, una pesaba 42 libras, la otra 55. Primero se creyó que se trataba de peces de mucha edad, pero después se vino en conocimiento que dichas dos carpas no tenían mas que unos quince años.

FRANCISCO DE A. DARDER Y LLIMONA.

y la dije que sí, que era horrible... que llorándolo el alma ya estaba.

El diño dormía cara al cielo con plácida calma; la luz de la luna juro beso de madre le daba, y el beso del padre se lo puso mi boca en su caral

Y le dije con voz de cariño cuando ví clarear la mañana

—¡Despierte mi mozo, que ya viene el alba y hay que hacer una lumbre muy grande y un almuerzo muy rico... levantá Tu te quedas luego guardando las vacas y á la noche te vas y las dejás... ¡San Antonio bendito las guardal...

Y á tu madre, la noche la dices que vaya á mi casa, porque ya eres grande y te quiero aumentar la soldada.

JOSÉ M. GABRIEL Y GALÁN.

## Notes Municipals

Sessió de 2.<sup>a</sup> Convocatoria del dia 12 de Novembre de 1910.

Tingué lloch, baix la presinencia del Sr. Alcalde D. Joseph Alsius, ab assistència dels Regidors Srs. Hostench, Laqué, Malagelada y Coll.

Llegida que fou y aprobada l'acta de la sessió ordinaria anterior y ratificada l'Extraordinaria del dia 8 del corrent, s'acorda passin á informe de la Comissió d'Hisenda varis comptes, aixís com la relació de lo recaudat durant la 1.<sup>a</sup> desena del mes actual, presentada per l'Administrador de Consums, que importa la suma de 1716'38 pesetes.

A informe de la d'Aigues, passa una instància presentada per D.<sup>a</sup> Margarida Bosch, demanant s'inspeccioni un rentadó que hi ha en el carrer de Mata, ab el que, se li negan els terrenos de sa propietat.

A informe de la Comissió correspondent passa una instància que el vigilant de Consums Marcelino Azcona, demana se li anticipin 50 ptes. per poder atendre á la curació d'una hernia produïda ab motiu del desempeño del càrrec, reintegrantlos en 5 ptes. cada decena,

En vista d'alguns desperfectes observats en les noves obres practicades en el Matadero, s'acorda cridar al Sr. Aradas contratista, per girar una visita d'inspecció en les mencionades obres.

Y per últim se dona compte d'una carta del Diputat á Corts Sr. Fournier, acompañatoria d'un ofici de la Direcció General de Agricultura, Industria y Comerç, segons el qual se concedeixen 250 ptes. com indemnisió dels gastos de transport de peixos y alevins. L'Ajuntament acorda, fer constar ab acta la satisfacció ab que ha vist les gestions que vé practicant el Sr. Fournier en benefici dels interessos d'aquesta localitat, que s'el felicití calorosament fent vota pera que en el pròxim viatge á la Cort, pugui lograr la solució satisfactoria dels altres asunts que interessan á n'aquesta localitat.

Sessió del dia 17 de Novembre de 1910

Se comensá baix la presidència del Sr. Alcalde D. Joseph Alsius y essent presents los Regidors Srs. Laqué, Hostench, Malagelada, Juandó, Boix, Coll, Perpiñá y Ametller, lleint l'acta de la sessió anterior, que va esser aprobada.

El Sr. Hostench demana se li traxi la línia per poder edificar en sos terrenos lindants en el extrem del Passeig de l'Industria

y enllàs ab el Camí de Guémol; acordant que la Comissió de Foment la estudihi y la traxi.

El Sr. President dona compte de haber cridat al contratista Sr. Aradas respecte les obres del Matadero y de que ha ja reparat els desperfectes que s'habian notat.

Finalment: fentse ressó de la general y unànime aspiració del públic, exteriorizada per les manifestacions de los Presidents y Representants de Asociacions de totes menes de la localitat, prensa local y demés elements que contrabuïren á la realització del programa de la passada festa major, y molt particularment al èxit de la novella «Festa del Peix»; així com del desitj de la Corporació municipal, agrahida als sacrificis de totas classes que ha vingut imposantse el Sr. Darder, sense altre mira que lo foment dels interessos d'aquesta vila; propose lo Sr. Alcalde de tributarli un homenatje de gratitud, y per unanimitat s'acordá:

1.<sup>a</sup> Nomenar al Sr. Darder fill adoptiu de Bañolas.

2.<sup>a</sup> Que la part de passeig compresa entre lo conegut per «Paseig del Sr. Dalmáu» y l'extrem del carrer de la Barca, ó sía, el lloc ahont se fau lo llençament de peixos, s'anomeni en lo successori «Avenida de Francisco de A. Darder.»

3.<sup>a</sup> Que per suscripció popular en la que la cuota maxima no passi d'una peseta, s'adquiri xi y se li regali una planxa de plata ó un artistich pergamí en que s'hi grabi lo títol de fill adoptiu, acompañant un album ab les firmes de tots los donants.

A informe de la Comissió de Foment se acordá disminuir les dimensions de la obertura practicada en lo teulat del escorxador destinat á la matanza de porches pels inconvenients que oferia en dies de pluja.

S'acordá per el diumenge vinent rebaixar l'entrada de l'Exposició á 10 centims, per així facilitar més l'entrada al públic.

## Escoles graduades

Per la seva importància pùblicum integrò el R. D. concedint les dos escoles graduades á la nostra vila.

Visto el expediente incoado á instancia del Ayuntamiento de Bañolas «Gerona» solicitando la conversión en graduadas de las Escuelas que sirven D. Francisco Estartús y D.<sup>a</sup> Teresa Gascóns. Resultando que se han cumplido las prescripciones del R. D. de 6 de Mayo de 1910. Considerando que la conversión solicitada responde á una necesidad de la enseñanza en Bañolas.

Vistos los favorables informes emitidos por la Sección 1.<sup>a</sup> del Consejo de Instrucción Pública y el Inspector de 1.<sup>a</sup> enseñanza.

S. M. el Rey q. D. g.—se ha servido disponer.

1.<sup>a</sup> Que se convierten en graduadas las escuelas de referencia con arreglo al R. D. de 6 de Mayo último, continuando al treinte de ellas los maestros que las sirven.

2.<sup>a</sup> Que la Junta provincial de Instrucción Pública de Gerona proceda al nombramiento de un auxiliar interino de cada sexo que con el carácter de maestros de Sección presten servicios en las mismas graduadas.

3.<sup>a</sup> Que será requisito indispensable para autorizar la apertura de clases y acreditar haberes á los Auxiliares, que el Inspector de 1.<sup>a</sup> enseñanza certifique bajo su responsabilidad que los locales reunen las condiciones exigidas por la Pedagogía y la Higiene.

4.<sup>a</sup> Que tanto del cumplimiento de esta orden como del comienzo de la organización graduada se dé cuenta á este Ministerio.

De Orden del Sr. Ministro lo trasladó á V. S. para su conocimiento y efectos.

Dios guarde á V. S. muchos años.—Madrid diez de Noviembre 1910.—El Subsecretario, E. Montero.—Sr. Alcalde Presidente del Ayuntamiento Constitucional de Bañolas «Gerona».

## Crónica

Pera la assamblea general d'ensenyansa que tindrà lloc á mitjans del pròxim Desembre á Madrid, el Sr. Bisbe de Calahona, ha encarregat á la presidència de la Junta qu'ha d'entendrer en la organització dels treballs preparatoris per aquella assamblea en tota la província de Logroño, al nostre compatrici y distingit amich el Dr. Frederich Dalmáu, catedràtic d'aquell institut.

L'enhorabona per tan senyalada distinció.

\* \* \*

S trova greument malalt el nostre benvolgut amich, Rmt. Joaquim Abras, ex-vicari d'aquesta parroquia y actualment beneficiat á Bagur.

\* \* \*

El nostre actiu diputat Sr. Juli Fournier, ha obtingut del Ministre la concessió d'escoles graduades que desde temps estava gestionant. Donantne compte el dia 21, enviá al Sr. Alcalde, el següent telegrama: «Dícame ministro concedida graduación escuelas esa villa. Sea enhorabuena.—Julio Fournier».

Aquesta concessió, té per la nostra vila importància extraordinaria, puig que d'aquest modo l'Estat pagará dos professors y una professora. L'Ajuntament en ple envia al Sr. Fournier un telegrama de felicitació.

Al mateix temps ha obtingut el señor Fournier, una subvenció de 1000 pessetes pera la reparació de la Iglesia Parroquial.

\* \* \*

La senyora mare del nostre estimat amich D. Martiriá Butiñá está malalta de cuidado. Li desitjem un prompte y total restabliment.

\* \* \*

A les primeres hores de la matinada del passat dimarts fou robat el magatzem de draps del nostre compatrici D. Bernat Butinyá que viu á Gerona, haventse sotret del mateix 50 pessetes en metàllich y varios kilos de plom.

\* \* \*

En el número passat á causa d'haverse traspaperat les proves del escrit del Sr. Darder passá aquest sents corregir y per aixó ha aparegut ab varies errades d'imprenta que 'l bon sentit dels llegidors subsanará.

Dissapte de la setmana passada vinseren á Bañolas els alumnes que estudian el sext any del Batxillerat en el Seminari-Col·legi del Collell,陪伴ats dels professors Reverents Font y Gironés.

Al matí visitaren el notable Museu de prehistòria de D. Pere Alsius y á la

tarde l'exposició de piscicultura y pesca; tornantse al Collell á posta de sol.

Desitjém que 'ls hi haja sigut ben agradosa la excursió.

\* \* \*

Hem vist els elegants carnets que reparteix la companyia d'automòbils de aquesta vila á Girona y vice-versa. Además del horari que té establert la dita companyia, hi ha el dels trens de M. Z. A., Gerona á Olot, S. Feliu de Guixols y de Flassà á Palamós.

Creyém que seria d'interés del públic y de la companyia, que procurés aquesta que les hores de sortida y arribada fossin lo més exacte possible, que no's prenguessin el temps massa just á fi d'evitar que'l viatger pugui per tren y que en cas de *pausse* no haja de quedar interromput el servei, cosa que succeix massa sovint.

\* \* \*

Del Boletí Oficial de la Cámara Agrícola del Ampurdá, de Figueras.

«Son generales en todas las poblaciones de importancia de la provincia y en la nuestra, las quejas y perjuicios del pequeño comercio, á consecuencias del abuso y procederes de muchas casas de las capitales cuyos viajantes venden géneros de toda clase y en íntimo detalle por domicilios particulares, con la agravante de que sin pagar contribución, ni alquileres, ni nada, hacen una competencia ruiosa que á todo trance debe evitarse. Bien merecen secundarse las iniciativas que el comercio de San Feliu de Guixols ha propuesto sobre el caso.»

\* \* \*

De la Junta Directiva del Patronat Obrer Tradicionalista, hem rebut una nota detallada dels gastos é ingressos de la Tombola Benéfica, que durant els dies de la passada festa major, va funcionar en aquella societat. En la impossibilitat de publicar íntegra la nota remesa, á prechs d'aquella publiquem el següent extracte:

Ingressos. . . . .	808'15 Pts.
Gastos. . . . .	660'90 »
<hr/>	
Beneficis. . . . .	147'25 »

Aquests han sigut distribuïts de la següent manera:

Al Sant Hospital. . . . .	40'00 Pts.
Á una família necessitada. . . . .	30'00 »
A les Hermanitas dels pobres. . . . .	50'00 »
<hr/>	
Total. . . . .	120'00 »

Les 27'25 pessetes sobrants quedan en poder de la Junta del Patronat, destinades á socórer als socis que 's trovin malats ó necessitats.

Els comprobanís dels datos que publicu em están de manifest en la Secretaría del Patronat á disposició de qualsevol que tingui gust d'examinarlos.

\* \* \*

Avuy ha sigut cursat el següent telegrama d'adhesió á la Semana Social de Barcelona.

«Palacio Episcopal. Barcelona. Gerente Acción Social Popular en Bañolas

salude Prelados y catòlicos sociaus reunidos Semana Social, adhiriéndose entusiastamente. *Congost*.»

\* \* \*

La fira de S. Martiriá, celebrada dijous, va resultar aquest any concorregudissima, á pesar del temps que la vigília amenaçava destorbarla.

Era extraordinari el concurs de bestiar, si bé ab relació ab el número, les transaccions no foren tantes, com fora de desitjar.

\* \* \*

Desde el dia 15 d'aquest mes, les hores d'oficina á la delegació d'Hisenda de la província son de 9 á 13 y de 17 á 19.

\* \* \*

Demà es fira á Castelló d'Ampurias y dimecres á Olot y Torroella de Montgrí.

Diumenge passat varen perdre unes arrecades en la Iglesia de Guémol. Qualsevol que les hagüés trovades, si vol tornarles á la duanya se li donarán les gracies y alguna propina si la vol. Pot entregarles al sacerdot de dita Iglesia ó bé en aquesta administració.

Mereix totes les censures la manera de portarse dels que van á visitar la Iglesia de Guémol ja que, sens tenir cap respecte á la santetat del temple hi breuen tranquilament, sobre tot en les tardes dels dies festius, de modo que 'l dia següent s'hi trovan devant la capella del Remey peles de poma, castanyas ó cacaú, ets, ab engrunes de pa.

A pesar d'haberse anunciat ja fa días que la casa tenda del Sr. Juan Bosch (Meriquillo) estava autotisada per rebrer els encàrrechs per fer celebrar misses á Guémol, continuan molts, encar, anant á trovar altres personnes que les han de dirigir á dita casa.

El dia tres de Desembre començarà l'Novenari d'Animes á la Iglesia parroquial de Miànegas si á Deu plau, predicant un Sr. Sacerdot de Gerona.

La Caixa d'Estalvis ha fet durant la passada setmana les següents operacions: Imposicions, 73'10 pessetes; Reintegrals, 00; Llibretes noves, 3.

Divendres passat se verificà la clausura de la exposició de piscicultura, de qual important acte 'ns ocuparem en el pròxim número.

També parlarém extensament en el número pròxim de la qüestió dels consums y de la sessió que 'l dia 22 del corrent celebrarà la Junta Municipal, en la que s'acordá continuar ab l'administració directe de dit impost, lo que no hem pogut fer en el número actual per falta d'espai, com tampoc hem pogut publicar, per la mateixa causa, una correspondència de Madrid de interès per la nostra vila, que també publicarem en el pròxim.

Fàbrica de paper "continuo,"

*Especialitat en papers colats  
para la indústria tapera*

Joseph Frigola

Banyolas (Borgoñá)

**TALLER FOTOGRÁFICO**

*Tiratges de tarjetes postals al bromuro y esmalt*

RETRATS-AMPLIACIÓNS-REPRODUCCIÓNS Y MINIATURES

**Francisco Xavier Mateu**

**BANYOLAS**

Se fan tiratges especials pera qui's desitji, en viant solsament els CLICHÉS.

**AMPLIACIONES DE REGALO**

De avui a fi de Maig prop-vinet, les de tamany natural per 25 pessetes se regalarán ab son elegant y artístic encuadrat y corresponent vidre.

**CIRILO MASOLIVER**

PINTOR Y DORADOR

*Colocación de papers pintats*

Valls, 19.—**BANYOLAS**

**XACOLATA**

**Torrent**

CASA FUNDADA EN 1780

Puresa garantida.

Proveidors de la Reial Casa.

Premiada en distintas Exposicions.

**CLASSES ESPECIALES**

pera colègis y comunitats religioses.

Especialitat en la fabricació de xacolats fins ab canyella y vainilla

**DESPATX CENTRAL**

Escriptorius, 8.—**Banyolas**

**LA VIOLETA**

**CARPINTERIA**

— DE —

Joseph Romans

Carrer Major.—**BANYOLAS**

PÀBRICA DE CALS HIDRAULICA, GUIX Y CIMENT

— DE —

**Vicens Laqué**

Banyolas

**CICLISTES:**

Si voleu estar ben servita, en BICICLETES accesoris y tota mena de reparacions, dirigiuvs al coneut ciclista

**Joseph Figuls**

*Especialitat en pneumàtiques.*

*«HEAGLE» HUTCHINSON.*

— BANYOLAS —

**Tenda LA CONCEPCIÓ**

— Pintures, pincels, barnissos de totes menes —

**JOAN PUJOL**

TURERS, 8.—**BANYOLAS**

**Acreditada Fàbrica**

— DE —

**PASTES PERA SOPA**

— **LA** —

**CATALANA**



**Banyolas**

Gran Fàbrica de Chocolates

**EL LAGO**

— DE —

**Lluis Tremoleda**

*CARRER DE GUIMERA.—BANYOLAS*

**Fàbrica de Xocolata**

DE

**Dolores Torras**

**BANYOLAS**

**BARBERIA**

DE  
**Jaume Geli Verdaguer**

*Carrer Major, 23 y Plaça de la Vila, 21  
BANYOLAS*

**L' Unión**

Companyia anònima de segurs contra incendis

*Fundada en 1828*

**La NEW-YORK**

Companyia de segurs sobre la vida

*Fundada en 1865*

**L' Assicuratrice Italiana**

Societat anònima de segurs contra 'ls accidents y reasssegurs

Representant á Banyolas: EUDALD GARCÍA

**Granades y aparatos matafochs sistema Biosca,**

Unich representant y venedor en la Provincia

**Jaume Casellas** Constructor d'obras

*Piazza del Dr. Rovira, 1.—BANYOLAS*

**MALALTS!** Voleu recuperar aviat les forces perdudes y disposar d'una naturala feranya? Feu ús del **Bioferm Sócatarg** :::

Indicat en la Tuberculosis, Raquitisme, Neurastenia, Impotencia, Desgana, Convalescencies, Agotament per haber passat malalties greus o per excessos de treballs moral o corporal. Es un medicament de gust agradable, recomanat per tots els metges que 'l coneixen, perquè han comprobat que refà depressa y ab seguretat.

**Preu de venda: 3 ptes. l'empolla.**

**NOYES** de colors pàlits, ab desvaneixements, caparro, cansanci, flagues, desarréglos mestriuals, etc conseguireu que aviat desapareixi tot això fent ús de les

**Píldores ferruginoses Sócatarg**

Reconeegudes com la meditació més certa pera la curació de l'Anemia, Clorosis, Linfatisme, Flux blanc, Menstruació dolorosa é irregular, etz. etz. Obren també com a depuratives.—Les Píldores ferruginoses Sócatarg per sa composició y estar envoltades d'una capa especial, resulten sense gust, d'agradable flaire, no cansan al pahidor y son de molt bon pendre.

**Preu de venda: 2 ptes. el pot.**

Únic y exclusiu preparador del

**BIOFERM SÓCATARG** y de les **PÍLDORES FERRUGINOSAS SÓCATARG**

**J. Gratacós Vallmajó, Apotecari.**

Dipositari á Barcelonu **J. Viladot**, Rambla Catalunya, 36

PUNTS DE VENDA: A les Farmacies y Drogueries ben proveides de per tot arreu.